

Kalmistolöytöjä, jotka vt. amanuenssi Jorma Leppäaho 5.-22.8.1935 kaivautti esiin Hollolan pitäjän Untilan kylän Kirkkailan esi- ja varhaishistoriallisesta kalmistosta. Kaivaukset suoritettiin sekä esihistoriallisen että historiallisen osaston kustannuksella. Ainoastaan yhden ruumishaudan löydöt on merkitty esihistoriallisen osaston luetteloon. Muut ovat historiallisella osastolla (päänumero 35175). Osa ruumishautojen luuaineistosta on toimitettu Helsingin yliopiston anatomian laitokselle, mistä ne ovat vuonna 1981 palautuneet Museovirastoon. Katso tarkemmin kaivauskertomusta historiallisen osaston topografisessa arkistossa ja merkintöjä esihistorian osaston topografisessa arkistossa.

Diar. 12.9.1935

Jorma Leppäahon löytöluettelon on täydentänyt ja luulöydöt luetteloinut Katariina Nurminen lokakuussa 2013. Esinelöytötiedot ovat suoraan Leppäahon v. 1935 luettelosta. Osa palaneista luista on joskus analysoitu, mutta analyysistä ei ole raporttia. Pääosaa luista ei ole analysoitu.

Esinelöydöt

1 Keltainen lasimassahelmi

Koristeena kolme ruskeanpunaista kohotäplää. Mitat 10 x 12 mm. Löytynyt haudasta 4, kartan kohdasta 1.

2 Yksinkertaista pronssikierukkaa

8 katkelmaa, pituudeltaan yhteensä n. 115 mm. Yksi katkelmista päättyy "avonaiseen" 3 x 7 x 8 mm suuruiseen renkaaseen. 2 tanakamman kierukkavartaan katkelmaa. Löytynyt haudasta 4, kartan kohdasta 2.

3 Avonainen pronssirengas

Varras harjavaa. Mitat 4 x 9 mm. Löytynyt haudasta 4 kartan kohdasta 3.

Hauta 4 kuuluu kaivausalueeseen 1 ja samasta haudasta ovat kaiken todennäköisyyden mukaan löytyneet soljet KM 10048.

Palaneet ihmisluut haudoista

4

a Palanutta luuta

x kpl - 190 g

Pääkallon luita. Otsaluu, pääläenluu, takaraivonluu, ohimoluu, kitaluu, yläleuanluu, alaleuanluu ja hampaita. Polttohauta-alue I (hauta I:1). Analyysi Tarja Formisto?

- b Palanutta luuta x kpl - 390 g
Vartalon luita. Lapaluu, kylkiluita, nikamia. Olkaluu, kyynärloo, varttinäloo. Ranteen iso ranneluu, kuuluu ja iso monikulmaluu. Kämmenen luita ja sormiluita. Lantionluu, reisiluu ja sääriluu. Määrittelemättömiä pitkien luiden fragmentteja. Polttohauta-alue I (hauta I:1). Analyysi Tarja Formisto?
- c Palanutta luuta x kpl - 470 g
Määrittelemättömiä luiden fragmentteja. Polttohauta-alue I (hauta I:1). Analyysi Tarja Formisto?
- 5 Palanutta luuta x kpl - 2380 g
Luita eri puolilta kehoa. Polttohauta-alue II (hauta II:2). Ei analysoitu.
- 6
- a Palanutta luuta x kpl - 200 g
Pääkallon luita. Otsaluu, päälaenluu, takaraivonluu, ohimoluu, poskiluu, yläleuanluu, alaleuanluu, hampaita, alasin. Polttohauta-alue III (hauta II:3). Analyysi Tarja Formisto?
- b Palanutta luuta x kpl - 1050 g
Vartalon luita. Lapaluu, kylkiluita, nikamia. Olkaluu, kyynärloo, varttinäloo. Ranteen hakaluu, iso ranneluu, kuuluu ja kolmioluu. Kämmenen luita ja sormiluita. Reisiluu, sääriluu, pohjeluu ja polvilumpio. Nilkan telaluu. Määrittelemättömiä pitkien luiden fragmentteja. Polttohauta-alue III (hauta II:3). Analyysi Tarja Formisto?
- c Palanutta luuta x kpl - 400 g
Määrittelemättömiä luiden fragmentteja. Polttohauta-alue III (hauta II:3). Analyysi Tarja Formisto?
- d Palanutta kalan luuta 5 kpl - 0,2 g
Hauki (*Esox lucius*). 2 fragmenttia vannasluusta ja 3 nikamaa. Polttohauta-alue III (hauta II:3). Analysoinut Katariina Nurminen 30.9.2013.
- 7 Palanutta luuta x kpl - 1650 g
Luita eri puolilta kehoa. Polttohautojen IV ja V toisiinsa sekoittuneet luut. Alue II. Ei analysoitu.
- 8 Palanutta luuta x kpl - 600 g
Luita eri puolilta kehoa. Polttohauta VI. Alue II. Ei analysoitu.
- 9
- a Palanutta luuta 16 kpl - 13,6 g
Määrittelemättömiä pääkallon luiden katkelmia. Ruumishautojen VI-VIII

väliiltä peitemaasta. Alue II. Analyysi Tarja Formisto?

- b Palanutta luuta x kpl - 105 g
Vartalon luita. Lapaluu, kylkiluita, nikamia. Värttinäluu, kämmenen luu ja sormiluu. Lantionluu, reisiluu, sääriluu, polvilumpio, jalkapöydän luu. Määrittelemättömiä pitkien luiden fragmentteja. Ruumishautojen VI-VIII väliiltä peitemaasta. Alue II. Analyysi Tarja Formisto?
- c Palanutta luuta x kpl - 50 g
Määrittelemättömiä luiden fragmentteja. Ruumishautojen VI-VIII väliiltä peitemaasta. Alue II. Analyysi Tarja Formisto?
- d Hampaita ja pitkien luiden paloja 5 kpl - 1,8 g
Palamattomia. 2 poskihammasta, 1 hampaan juuri ja 2 määrittelemättöntä pitkän raajan luun palaa. Ruumishautojen VI-VIII väliiltä peitemaasta. Alue II. Analyysi Tarja Formisto?
- e Palanutta eläimen luuta 1 kpl - 0,3 g
Lammas (*Ovis aries*). Jalkapöydän luu. Ruumishautojen VI-VIII väliiltä peitemaasta. Alue II. Analyysi Tarja Formisto?
- 10 Palanutta luuta x kpl - 110 g
Luita eri puolilta kehoa. Alue II. Ei merkintöjä haudasta, löytöpaikka tuntematon. Mahdollisesti polttohauta VII? Ei analysoitu.
- 11 Palanutta luuta x kpl - 1680 g
Luita eri puolilta kehoa. Polttohauta-alue II:1, polttohauta VIII. Alue II. Ei analysoitu.
- 12 Palanutta luuta x kpl - 450 g
Luita eri puolilta kehoa. Polttohauta-alue ruumishaudan I (ryhmähauta) jalkopäästä. Polttohauta IX. Alue II. Ei analysoitu.

Irtolöytö

- 13 Kuonaa
Kahtia murtunut pieni kappale kuonaa, ehkä sulaneita helmiä. Löytyneet Alue I:n polttohauta I:n palaneiden luiden joukosta.

Palamattomat luut haudoista**Alue II, hauta VI**

Kaivauskertomuksessa maininta: 190 cm pitkä **mies**. Ei kalloa. Anatomian laitoksen numero 31:2 (1337). Luita ei ole analysoitu.

14 <u>Lapaluuta ja solisluu</u>	3 kpl - 82,6 g
Lapaluut oikealta ja vasemmalta. Solisluu vasemmalta. Alue II, hauta VI.	
15 <u>Selkänikamia</u>	24 kpl - 312,1 g
Kaulan atlas- ja axis – nikamat, niskanikamia, rintanikamia ja lannenikamia. Alue II, hauta VI.	
16 <u>Kylkiluita</u>	16 kpl - 157,3 g
Oikealta ja vasemmalta. Alue II, hauta VI.	
17 <u>Ristiluu</u>	1 kpl - 46,3 g
Alue II, hauta VI.	
18 <u>Käden luuta</u>	6 kpl - 149 g
Vasemmalta. Olkaluu (kahdessa osassa), kyynärluu, värttinäluu, sekä ranteen kuuluu ja iso ranneluu. Alue II, hauta VI.	
19 <u>Käden luuta</u>	9 kpl - 138,6 g
Oikealta. Olkaluu (kahdessa osassa), kyynärluu, värttinäluu, ranteen kolmioluu, kämmenen luuta ja sormiluu. Alue II, hauta VI.	
20 <u>Hampaista</u>	7 kpl - 6 g
Alue II, hauta VI.	
21 <u>Lantionluita</u>	2 kpl - 297,1 g
Oikealta ja vasemmalta. Alue II, hauta VI.	
22 <u>Jalan luuta</u>	5 kpl - 538,5 g
Vasemmalta. Reisiluu, sääriluu sekä nilkan telaluu, kantaluu ja vajaaluu. Alue II, hauta VI.	
23 <u>Jalan luuta</u>	4 kpl - 530,6 g
Oikealta. Reisiluu, sääriluu sekä nilkan telaluu ja kantaluu. Alue II, hauta VI.	
24 <u>Pohjeluita</u>	3 kpl - 73,8 g
Oikealta ja vasemmalta. Alue II, hauta VI.	

Alue II, hauta ?

Alkuperäisessä löytöluettelossa on maininta luurangosta alueen II haudasta VIII, anatomian laitoksen numero 31:1 (1340). Kaivauskertomuksessa ei ole mainintaa haudan VIII luurangon toimittamisesta anatomian laitokselle. Tässä luurangossa oli anatomian laitoksen lappu 31:6. Tällä numerolla oleva löytö on kuitenkin alkuperäisen löytöluettelon mukaan ”hyvin säilynyt n. 20-vuotiaan miehen alaleuka”. Numerolla 31:6 ei ole kokonaista luurankolöytömainintaa.

Tämä nuoren **naisen** luuranko saattaisi olla löytöluettelossa mainittu haudan VIII vainaja. Luita ei ole analysoitu.

25	<u>Pääkallo, alaleuka ja hampaita</u>
Kokonainen pääkallo, alaleuanluu (kahdessa osassa) sekä hampaita.	7 kpl - 393,7 g
26	<u>Selkänikamia, rintalasta ja ristiluu</u>
Kaulan atlas- ja axis – nikamat, niskanikamia, rintanikamia ja lannenikamia. Rintalasta ja ristiluu.	23 kpl - 186,2 g
27	<u>Kylkiluita</u>
Oikealta ja vasemmalta.	26 kpl - 149,7 g
28	<u>Lapaluita ja solisluita</u>
Lapaluu ja solisluu oikealta ja vasemmalta sekä yksi määrittelemätön luun katkelma.	5 kpl - 72 g
29	<u>Käden luita</u>
Vasemmalta. Olkaluu, kyynärluu, värttinäluu. Ranteen veneluu, kuuluu iso ranneluu. Kämmenten luita.	7 kpl - 124,9 g
30	<u>Käden luita</u>
Oikealta. Olkaluu, kyynärluu, värttinäluu. Ranteen veneluu, iso ranneluu hakaluu. Kämmenten luita.	10 kpl - 116,6 g
31	<u>Lantionluita</u>
Oikealta ja vasemmalta.	3 kpl - 174 g
31	<u>Jalan luita</u>
Vasemmalta. Reisiluu, sääriluu ja pohjeluu. Nilkan telaluu, kantaluu, veneluu ja vajaaluita. Jalkapöydän luita.	11 kpl - 351 g
32	<u>Jalan luita</u>
Oikealta. Reisiluu, sääriluu ja pohjeluu. Nilkan telaluu, kantaluu, veneluu, kuutioluu ja vajaaluu. Jalkapöydän luita.	9 kpl - 360,5 g

Lisäksi alkuperäisessä löytöluettelossa on mainittu kallo alueen II haudasta III anatomian laitoksen numerolla 1338, kallo ilman löytöpaikkamerkintä anatomian laitoksen numerolla 1339 sekä alueen II haudasta I ehjä alaleuka (kaivauskertomuksen perusteella nuoren miehen) anatomian laitoksen numerolla 31:6. Näitä luita ei löytynyt Museoviraston varastosta. Mahdollisesti jääneet anatomian laitokselle?